

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat
Bulev. Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre — — 1080 Lei
Fél évre — — — 540 Lei
Negyed évre — — 270 Lei
Havonta — — — 90 Lei
Hirdetések díjszabás szerint.

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lei

VASÁRNAP — — — 6 Lei

Bucurestiben 50 banival több.

A kétarcu Angheliescu

Angheliescu ur. volt liberális közoktatásiügyi miniszter, nagyon naív és hiszékeny embereknek képzelte el a romániai kisebbségeket, ak'kről feltételezi, hogy nem látnak át politikai agyafurtságokon s örömmel fogadják minden aranyozott papírrongyba burkolt sárgombócot. A romániai kisebbségek kinőtték már a politikai gyermekcipőt és a kisebbségi sorunk megtanított bennünket arra, hogy a politikusok szépen cizellált irázisainak burka alatt meglássuk az értéktelen sárdarabot. Angheliescu ma nyilatkozott az Aradi Közlönynek s többek között azt mondja, hogy a kisebbségeknek nincsen okuk panaszra mert hiszen statisztikailag bebizonyítja, miszerint a magyaroknak most több iskolájuk van, mint az impérium előtt.

Beledöbbenünk ebbe a merész kijelentésbe különösen azért, mert Angheliescu ur valóban bizonyítani tud. Beigazolja, hogy most tényleg több katolikus, református, unitárius, evangélikus, szóval felekezeti magyar iskola van Erdélyben, mint az impérium előtt. Arról ám bölcsen hallgatott a volt miniszter ur, hogy az impérium előtt, még Apponyi minisztersége alatt álamosították Magyarországon csaknem az összes felekezeti iskolákat és alig maradt meg néhány magyar magánintézet. Ezeket az államosított iskolákat Angheliescu ur nem veszi számításba, mert nem akarja számításba venni. Így fest az említett „statisztikai bizonyíték.”

Azonban Erdély kisebbségeit nem lehet porhintéssel elvakítani. Mi, sajnos, annakidején megismertük Angheliescu politikáját, mely megölte a magyar iskolákat és meg akarta ölni a magyar kultúrát is. A politikai korteségásnak is alkalmatlan, átlátszó frázisokat visszautasítjuk azért, mert nem szabad feltételezni a volt közoktatásiügyi miniszter urnak rólunk azt a naivitást, hogy felülünk az ilyen „statisztikai adatokkal” bizonyított álgazságoknak. Angheliescu továbbá kijelenti, hogy nem akarja a magyar kisebbségeket elnemzetleníteni, csupán lojalitást kíván tőlük az állammal szemben és akkor a megértésnek nem lesz semmi akadálya.

Hányszor hangzott el már előttünk csaknem szóról-szóra ez a körmondat, amely épen anynyi, mint a vizen uszó szappanbuborék, amely szétpukkan, semmivé válik a levegő legkisebb áramlásától. A magyar kisebbség több, mint tíz esztendője igazolja lojalitását az állammal szemben. Tíz esztendő óta egyetlen momentum sem volt, ami szükségessé tette volna ilyen rekompenzációs ígéreteket. Angheliescu minisztersége alatt is nagyon jól tudta, hogy a romániai kisebbségek kötelességtudó polgárai az államnak és akkor mégsem jutott eszébe tetté változtatni ígéreteit. Igaz, akkor kezében volt a hatalom, akkor nem volt szükség kortesfogásokra, akkor nyíltan tiporhatta el jogainkat, de most, hogy az elienzékieskedés labilisabb talaján áll, most talán reánk is szükség lehet. És mi kisebbségek ismét leszögezzük azt az igazságot, hogy a politikai urak, amíg nem tudnak semmit, addig mindent ígérnek és amikor megadni tudnák azt, ami bennünket megillet — akkor semmit sem kapunk.

A Magyar Párt nagygyűlést rendez Aradon

A gyűlésen határoz az országos Magyar Párt a községi választáson követendő magatartásáról. — Bethlen György gróf, Inczedy-Jocksmann Odön, Jakabffy Elemér dr., Sándor József is megjelennek az aradi gyűlésen, amelyet november végére terveznek.

(Arad, november 8.) Az aradi magyarság körében nagyarányú készülődés folyik az aradi Magyar Párt által november végén rendezendő nagygyűlésre. Ez a gyűlés nagyjelentőségű lesz, mert akkor foglalt állást Arad magyarsága a községi választásokon tanúsítandó magatartása tekintetében. November végéig ugyanis már dönt a pártközpont is a községi választások kérdésében és lehetséges, hogy a pártvezetőség az aradi nagygyűlést használja fel arra, hogy bejelentse a Magyar Párt álláspontját.

Az eddigiek szerint az aradi magyarság nagygyűlésére maga Bethlen György gróf, a Magyar Párt elnöke is eljön a párt többi vezetőivel, Inczedy-Jocksmann főtitkárral együtt.

mint dr. Jakabffy Elemérrel, Sándor Józseffel együtt. Az aradi Magyar Párt még be akarja fejezni a helyi szervezkedést, amely körülbelül még tíz napig tart. Ezután ül össze a párt végrehajtó bizottsága, hogy megállapítsa a nagygyűlés napját. Különös fontosságot ad még a gyűlésnek az a körülmény, hogy ekkor fejt ki Bethlen György gróf pártelnök álláspontját a Magyar Párt jövő programjáról.

Arad és Aradmegye magyarsága máris készül az aradi gyűlésre, amelyen impozáns tömegben vonulnak fel a magyarok ezrei, hogy bizonyosságot adjanak arról az egységről, amely a magyarságot összeforrasztja a kisebbségi küzdelmek porondján.

November végéig az adóhátralékok kilencven százalékát be kell hajtani.

Megérkezett Aradra a pénzügyminiszter legújabb rendelete. — Értekezlet az aradi pénzügyigazgatóságon. — Megkezdődnek a végrehajtások.

(Arad, november 8.) Az aradi pénzügyigazgatóságon Taran Victor vezérfelügyelő elnöke alatt a pénzügyi ellenőrök és adótárnokok értekezletet tartottak, amelyen részt vett Pap Marcus pénzügyigazgató is. Az értekezleten megvitatták a pénzügyminiszternek legújabb rendeletét, amelyben utasítást adott a pénzügyigazgatóságoknak abban az irányban, hogy

az adóbehajtásokat kiméretlenül szorgalmazzák és november végéig a kivetett adóknak kilencven százalékát minden körülmények között hajtsák be.

A pénzügyminiszter azt is elrendelte, hogy mindazok a tisztviselők, akik ezt a rendeletet nem hajták végre, azonnali hatállyal elbocsájtandók és utasítja a pénzügyigazgatót, hogy ebben az irányban tegyen javaslatot. A mai értekezleten megvitatták, hogyan lehetséges az adóknak a miniszteri rendelet értelmében való behajtása és most már megkezdődik a kiméretlen végrehajtás. Nagy gondot okozott a mai értekezletnek, hogy az egyes tisztviselők között nézeteltérések merültek fel és a pénzügyigazgató igyekezett ezeket az ellentéteket elsimítani.

Briand nagy beszédet tartott a kamarában.

Franciaország külpolitikája nem változott. — „Csak egy bűnöm van: hogy bizok a német-francia békés együttműködésben”. — Politikai körökben pesszimistlikusan ítélik meg a külpolitikai helyzetet.

Párisból jelentik: A kamarai interpellációk során Taittinger demokrata köztársasági képviselő, Franklin Bouillon tegnap előterjesztett adataival foglalkozott. Utalt a német nacionalista törekvésekre és határozott választ kért arra, hogy vajon Franciaország köteles-e 1930. júliusig a III. zónát kiüríteni a Rajna-vidéken. Követelte, hogy oszlassák el a homályt ezügyben, mert a német sajtó a legnagyobb kétértelműség hangján ír. Bouillon beszédével különben a francia sajtó is élénken foglalkozik és így például a Le Pas azt írja, hogy Németországban kétféle német él, az egyik a demokratikus, békés német, a másik a reakciós, harcrakész. Még nem lehet tudni, hogy melyik kerekedik felül és épen ezért Franciaországnak nem szabad elmulasztani egyetlen alkalmat sem, amely helyzetének megerősítésére alkalmas.

Briand válaszában kijelentette, hogy a francia kormányban való részvétele a legjobb bizonyíték arra nézve, hogy Franciaország külpolitikája nem változott. Az ő politikája nem személyes politika, hanem az,

amellyel minden francia kormány eddig meg volt elégedve. Tiltakozik az ellen, hogy ne lett volna előrelátó, mindig támogatta a nemzetvédelmet és a béke megszilárdításán dolgozott. Majd a hágai konferencia ismertetésére tért át. Megemlékezett a locarnoi kísérletről, hogy Németország és Franciaország nemzetközi határokat állítsanak föl, amiben benne volt a Kellogg-féle szerződés csirája. Beszéde végén kijelentette, hogy csak egy a bűne, hogy mindig hisz a német és francia békés együttműködésben. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg Stresemannról, akiben a nemzetközi politika vesztette el kiváló egyéniségét. Általános helyeslés kíséretében fejezte be beszédét és ezután a kamara ülését elhalasztották.

A kamara folyosóján megállapították, hogy egyrészt Briand, másrészt Tardieu és Maginot hadügyminiszter között a kormány külpolitikája miatt lényeges eltérés merült fel. Különbözik is pesszimistlikusan ítélik meg a francia külpolitikai helyzetet, még akkor is ha Tardieunak sikerült is áteveznie a bemutatkozás nehézségein.

Leszállították Pecha Vencel büntetését.

A hidasnemeti-i incidens hősének büntetését 4 és fél évi börtönre szállította le a legfelsőbb honvédtörvényszék. — Pecha társát két és fél évi börtönre ítélték.

Budapestről jelentik: A legfelsőbb honvédtörvényszék ma foglalkozott zárt ülésen a hidasnemeti-i incidens okozójának, Pecha Vencelnek, valamint büntársának, Tóth Jánosnak ügyével. A bíróság Wogt Waldemár tábornok elnökletével megsemmisítette a Pecha ügyében hozott elsőfokú ítéletet

és büntetését négy évi és hat havi súlyos börtönben állapította meg, havonta egy napi böjttel és kemény fekhellyel, minden hatodik és tizenkettedik hónapban pedig egy napi szigorított magánzárkával. Tóth János büntetését két évi és hat havi súlyos börtönben szabták meg.

Viktoria hercegnő, Zubkov felesége — súlyos beteg.

Vilmos császár huga hír szerint öngyilkosságot követett el. — A kölni kórház nyilatkozata azt mondja, hogy tüdőgyulladásra van és állapota súlyos.

(Köln, november 8.) Zubkov orosz emigránsnak és Vilmos császár nővérének regényes és botrányos házassága hosszú időn át kedvelt csemegéje volt az európai bulvársajtónak, amely a házastársak minden lépését figyelemmel követte és részletesen beszámolt a matróna és a fiatal orosz emigráns különös szerelmének és házasságának minden fázisáról. Mint emlékeztet, Zubkov barátai társaságában elherdálta felesége vagyonát.

A botránynak a Hohenzollern-család vett véget, amely nem tűrte tovább a szegényfoltot és az asszonyt szinte erőszakkal választotta el fiatal élettársától. Zubkov először fenyegetőzött és követelőzött, később beletörődött sorsába és a család iránti bosszúérzetét abban élte ki, hogy emlékiratot írt a matrónával való szerelmének intim titkairól. Pár hónappal ezelőtt az illusztrált lapok abból az alkalomból közölték Zubkov fényképét, hogy a fiatalember egy fürdőhelyen pincéri állást vállalt. Most, két rendkívül érdekes esemény kapcsán került az érdeklődés előterébe a különös házasság. Wildberger dr. bonni ügyvéd, Zubkovné jogi képviselője október 30-án a bonni törvényszéknél benyújtotta a válókeresetet, amelyet a bírósági végrehajtó kézbesített ki az exférjnek. Zubkov az újságíróknak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a válókerese egyetlen célzást sem tartalmaz pénzügyi kérdésekre, főképpen azért nem, mert feleségének ma már nincsen vagyona.

Nem felel meg tehát a lapoknak az a hír, hogy a hercegnő családja pénzügyi ajánlattal fel Zubkovnak, ha nem gördit akadályt a válás sima lefolytatása elé. A panna formális oka, hogy Zubkov nem tett eleget férji kötelességeinek.

A másik esemény pedig az, hogy Viktória hercegnő, súlyosan megbetegedett és lakásá-

ról a kórházba kellett 5t szállítani. Zubkovné már tegnap este rosszul érezte magát, de nem hivatott orvost. Ma reggel azután sürgőssé vált kórházba szállítása. Benfentesek tudni vélik, hogy a hercegnő öngyilkosságot kísérelt meg és veronált vett be.

A kölni Szent Ferenc-kórház vezetősége ezzel szemben ma este nyilatkozatot adott ki, amely szerint a hercegnőt nem veronálmérgezés, vagy egyéb öngyilkossági kísérlet miatt ápolják a kórházban, hanem súlyosra fordult tüdőgyulladás miatt. A hercegnő állapota egyébként rendkívül komoly. A láz ma este negyven fokra emelkedett.

Gyilkossági per, amelynek koronatanuja a — hangos film.

Érdekes bűnügyi főtárgyalás Newyorkban.

Newyorkból jelentik: A napokban megkezdődik Little Kind ismert táncosnő meggyilkolásának bűnpere, amelynek különös szenzációja az, hogy a gyilkosság lefolyásának koronatanuja — egy hangos film. A gyilkosságot ugyanis egy han-

gosfilm operatőre felvette. A felvételt azonban drágán fizeti meg, mert ellene is vádat emeltek, hogy szemtanuja volt a gyilkosságnak és még sem ilyekezett azt megakadályozni.

Alhatatosan tagadnak a Rombach-uccai gyilkosság vádlottai

Szembesítések a mai tárgyaláson. — „Apuka jött meg.”

Budapestről jelentik: A 10 év előtti Rombach-uccai rablógyilkosság tárgyalásának mai folytatásán a vádlott Wallenstein Manó és Ödön kihallgatása során mindketten tagadásban voltak. A harmadik vádlott: Tóth Lajos pedig a kérdéses ékszerre vonatkozólag kijelentette, hogy azokat az édesanyjától örökölte. Brandl Izidor nyomdász elmondotta, hogy amikor hazatért, Kiss Etelt, cselédjét már holtan, a két kis gyereket pedig véresre verve találta. Véleménye szerint Wallensteinék látták, amidőn elzárta az ékszereket.

A szembesítésnél a Wallenstein-fivérek továbbra is tagadásban maradtak. Ezután a 15 esztendőös Brandl István kihallgatására került a sor, aki Tóth Lajosban fölismerte az egyik rablót, öccse, a 12 esztendőös György pedig Wallenstein Ödönben a másikat. Elmondotta György, hogy Wallenstein Ödön volt az, aki kopogtatott az ajtón és apja hangján ezekkel a szavakkal kért beocsájtást:

— Apuka jött meg...

A tárgyalást folytatják.

TARCA.

Herr.

Irta: Kosztolányi Dezső.

I. Nyugodtnak tetszett, de belül állandóan éber és ideges volt. Olyanféle izgalom lüktetett benne, mint az autóban, melyet már elintézt a kocsis, de benzingőzei még csak apró robbanásokkal gyulladoznak és minden pillanatban kész eliramodni, sebesen és könnyedén. Gyakran hallatott ilyen korgó hangot is. Herr farkaskutya volt.

II. Mindenki ismerte. Gazdáját nem ismerte mindenki. Magas volt, hogy mikor végighaladt vele az utcán a járókelők így szóltak: „Ez a Herr gazdája”. Ő csak függőleke volt kutyájának. Ha összevetették a két élőlényt a kis köpcös öregurat, aki pápaszemét és keménykalapot viselt, s ezt a nyulánk, előkelő állatot, mely mint egy acélból készült, el kellett ismerniök, hogy kettőjük közül az arisztokrata: a kutya.

III. Elülső lábával nyitogatta ki az ajtókat és szobáról-szobára járkált. Nem beszélt az emberek nyelvét, de értette minden hangját és rezzenetét, minden neszt és jelet, már a megszületése másodpercében. Villámgyors tekintettel becsülte fel a helyzetet és aszerint cselekedett. Cipőket, papucsokat hozott ki a harmadik-negyedik szobából, amelyiket kívánták. Bukfenczelt, heugergőzött a szőnyegen. Ha

megkérték, röhögött vidáman fogaival és sirt is, fájdalmasan nyiva. — Egyszer repülőgépen is utazott.

IV. Kölyökkora a célirányos nélkülözések, sanyargatások és lemondások sorozata volt. Csontjainak erősítésére meszet kapott és csukamájolajot, melyhez lassanként hozzászokott. A cukrot megvonták tőle, hogy el ne finyásítsák. Zsiros koncok sohase kerültek tájárja. Közben megszerette a gyümölcsöket. Almát is evett, szőlőt, dinnyét, hámozott dióbelet és mogyorót. Ugy készült jövőjére, mint egy nagy művész.

V. Elcintén legnevezetesebb eseménye az volt, amikor gazdája kivitte a kutyakiállításra, hogy résztvegyen a nemzetközi versenyen. Itt beiktatták, megmérték, számat kapott. Egy-másután vették szemügyre a bizottság tagjai, állatorvosok, sportemberek, katonatisztek. Versenytársa, komoly, csak egyetlenegy akadt. Azt egy sápadt, magas, feketeruhás hölgy pórázon vezette a bírálók elé és nyugtalan mosollyal ajánlgatta, pártfogolta. A két kutya között kellett dönteni. Végül Herr kapta az első díjat, egy aranykupát.

VI. A verseny után, egy őszi szürkefeltkor, az izgalomtól elcsigázva, kimerülten aludt a nyitott verandán, kockás teveször-takaróján. Pihent babérjain. Az elhagyott utcán zajtalanul közeledett a sápadt, magas, feketeruhás hölgy. Megállt a veranda előtt. Egy darabig tünődve nézte őt. Aztán leült kis táskájából

egy forgópisztolyt, nem nagyobb, mint egy ékszer, célzott és rácsütötte.

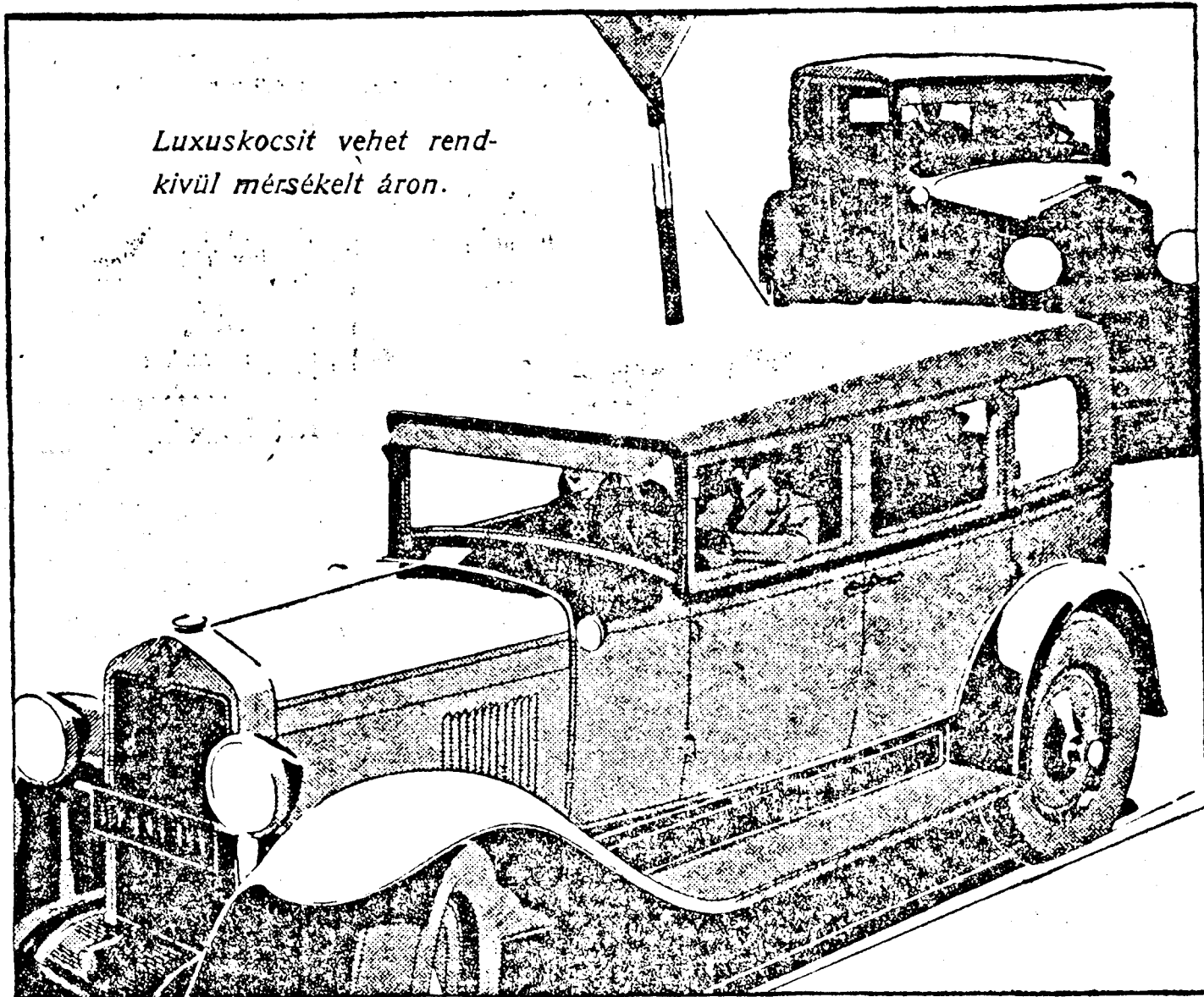
VII. Herr talpraugrott, oly bátran és határozottan, mint egy fejedlem, aki ellen merényletet követtek el és utoljára még szembe akar fordulni orvtámadójával. Fülét hegyezte, szemét kimeresztette. Láttá, hogy valaki tovaoson a falak mellett és eltűnik a sötétben. A golyó a mellébe furódott. Meleg, bibor vére lassan csordogált a kockás teveször-takaróra. Szeme elhomályosult. Teste nehéz volt, mint az ólom. Elülső lábai megroggyantak.

VIII. Így, mintegy térdenállva, félig a földre bukva, ezt gondolta:

— Meggyilkoltak. Végem van, végem. El kell pusztulnom. A tökéletesség voltam, a szépség, a kiválóság. Nekem nem szabad megöregednem, csontokat rácsálya és vakarózva, mint a többi kutyának, aki yaksjn, hályogos szemmel, foghijasan nyújtózik ki óljában és megdöglik szopornycában, vagy agzkori végelgyengülésben. A dicsőség volt az enyém. De azért még jó volna egy kicsit szaladgálni a szabad réteken, szagolgatni ezt a sokszaga világot, a cipőket és papucsokat és egyszer, egyetlenegyszer zabálni, zsiros koncokat paccalt, marhamájat és cukrot ropogtatni, cukrot. Csakhogy már nem lehet.

IX. A környék ebei, a kopók, a juhászok, a patkányfogók, a korcsok és felemások, a kutyatársadalom munkás és hasznos tagjai a pisztolydurránástól fölriasztva hangosan ugattak.

Hathengeressé való átalakítása még fokozta népszerűségét

Luxuskocsit vehet rendkívül mérsékelt áron.

Az év végén az autópárbán érdekelték azt hitték, hogy a Chevrolet elérte népszerűsége tetőpontját. Nem tudták elképzelni, mi fokozhatná még a közönség lelkesedését, amelynek eredménye 1,250.000 kocsit eladása volt.

A General Motors ezuttal újra meglepte az autóvilágot. Minden automobilista, a mérnöktől a valószínű vevőig meg

volt lepve, amikor meghallotta, hogy egy új Chevrolet, egy hathengeres kerül piacra.

Az általános vélemény az volt, hogy „legalább 30%-os áremelés lesz”. Amikor megtudták, hogy az ár a régi marad, a meglepetés lelkesedéssé vált, amilyenre az autópárbán példa nem volt. Az urak, akik a kiállítási termet meglátogatják, különös érdeklődéssel vizsgál-

ják a hathengeres motort, amelyet évek folyamán a General Motors kísérleti telepein tökéletesítették. A hölgyek a maguk részéről a Fisher építette karosszériákat csodálják, amelyek e kocsit véglegesen a luxusautók sorába sorozzák. Vizsgálja meg Ön is az új Chevrolet-kocsit. Tegyen egy próbatételt megfoggyózniróla, hogy Ön is ezt a kocsit várta.

CHEVROLET SIX

CHEVROLET - PONTIAC - OLDSMOBILE - OAKLAND - VAUXHALL - BUICK - MARQUETTE
LA SALLE - CADILLAC - CHEVROLET TEHERKOSZIK - G.M.C. TEHERKOSZIK - FISHER KAROSSZERIÁK

A G E N E R A L M O T O R S G Y Á R T M Á N Y A I

Uj remények

az aradi katolikus gimnázium

felélesztésére.

Parcz Béla dr. viszi
a kérvényt Bucurestibe.

(Arad, november 9.) Nagy érdeklődést keltett városszerző az Aradi Közlöny mai cikke, amelyben az aradi katolikus gimnázium nyilvánossági jogának visszaszerzése ügyében folytatott megbeszélésekről számolt be. Mint megírtuk, Marsieu Iustin dr. megyei prefektus kijelentette, hogy interveniálni fog a nyilvánossági jog megadása érdekében, oly módon, hogy a jogot ideiglenesen megadják, míg a megfelelő képesítéssel rendelkező tanárok felvételét csak a jövő tanévre eszközlik. Ezek után most a katolikus hitközség előjáróságának kell összeülnie, hogy határozzon az új kérvény beadása felett. Miután Schill József, elnök jelenleg nincs Aradon, be kell várni hazaérkezését és csak azután történik meg az előjáróság összehívása. Az ülésen megállapodás történik az új kérvény beadása kérdésében. Ebben kéri a nyilvánossági jog feltételes megadását, azzal a kötelezettséggel, hogy a jövő tanév beállta előtt megfelelő képesítéssel rendelkező tanárokat szerződtessenek. Ezután

foglalkozni fognak azzal a kikötéssel is, hogy egyes tantárgyakat, így a francia nyelvet, nem

taníthatja bejáró tanár, hanem azokhoz is állandó tanerőt kell felvenniök.

Természetesen szó kerül azoknak a tanároknak a sorsáról, akik a jövő tanév beálltáig nem tudják megszerezni a miniszterium által előírt képesítést.

A kérvényt Parcz Béla dr. képviselő fogja Bucurestibe vinni és a közoktatásügyi miniszteriumnál beadni. Ezzel egyidejűleg értesítik Marsieu dr. prefektust a kérvény beadásáról és kéri intervencióját annak sürgős elintézése érdekében. A miniszterium feltételeinek teljesítése a jövő tanévben tetemes anyagi megterhelést jelent az aradi katolikus hitközségnek, miután

minimálisan számítva, 5-600.000 lej kiadás-többletet jelent a jövő tanévre az új tanárok szerződtetése.

Arad magyarsága mindenestre feszült érdeklődéssel és felelet reményekkel várja az aradi katolikus gimnázium nyilvánossági jogának visszaszerzése érdekében indított új akció eredményét.

Bejáró tanárok sem
működhetnek.

Csak a valódi

Pyramidon
tabletták

biztosítják a jó hatást.
Ügyeljünk az
itt ábrázolt eredeti
csomagolásra, mely után-
zásoktól és hamisítvá-
nyoktól megóv!

100.000 pengőt az Autóhitel R. T.; ugyancsak 100.000 pengőt fizet a feljelentett országgyűlési képviselő, az igazgatóság elnöke és a két másik társadalmi előkelőség, az igazgatóság tagjai. 100.000 pengővel fedezi a kárt a Hermes Biztosító autóbiztosító osztálya és 100.000 pengőt vállalnak magukra a károsultak.

Igy Titkos Ilonától 6000 pengőt kértek, de a művész nő kijelentette, hogy egy fillért sem fizet és semmi körülmények között sem vonja vissza feljelentését. A többi hitelező sem akarnak tudni a feljelentés visszavonásáról.

Két kormánypárti gyűlés lesz vasárnap a fővárosban.

Bucurestiből jelentik: Vasárnap a fővárosban két nemzeti-parasztpárti gyűlés lesz. Az egyik a Dácia-szállodában a fővárosi polgárság részére, a másik egy római arénában az ilfői és vlascamegyei parasztok számára.

A gyűlések után a tömeg tüntető menetben vonul fel a főváros uccáin keresztül Maniu miniszterelnök lakása elé, ahol Mihalache, Valda és Popovici fognak a néphez beszélni.

Az erélyes polgármester

Hogyan törte le a magas kenyér- és húsárakat a szekszárdi polgármester?

Szekszárdról jelentik: A szekszárdi polgármester erélyes eszközökkel törte le az élelmiszerárakat. Legutóbb a pékekhez küldött ultimátumot, ha nem szállítják le az árakat, más városból hozat pékeket Szekszárdra. Az ultimátumnak meg lett az eredménye, ma a szekszárdi péksütemények a legolcsóbbak Magyarországon.

Most pedig a husdrágaság ellen indított offenzívát a polgármester. Miután a mészárosok nem akarták önként leszállítani a hús árát, Tornáról hozatott mészáros, aki 1 pengő 60 fillérért mér a sertéshús kilóját. A szekszárdi mészárosok ma bejelentették, hogy ők is hajlandók 1 pengő 60 fillérért adni a sertéshúst.

Nagyarányu kommunista letartóztatások Tokióban.

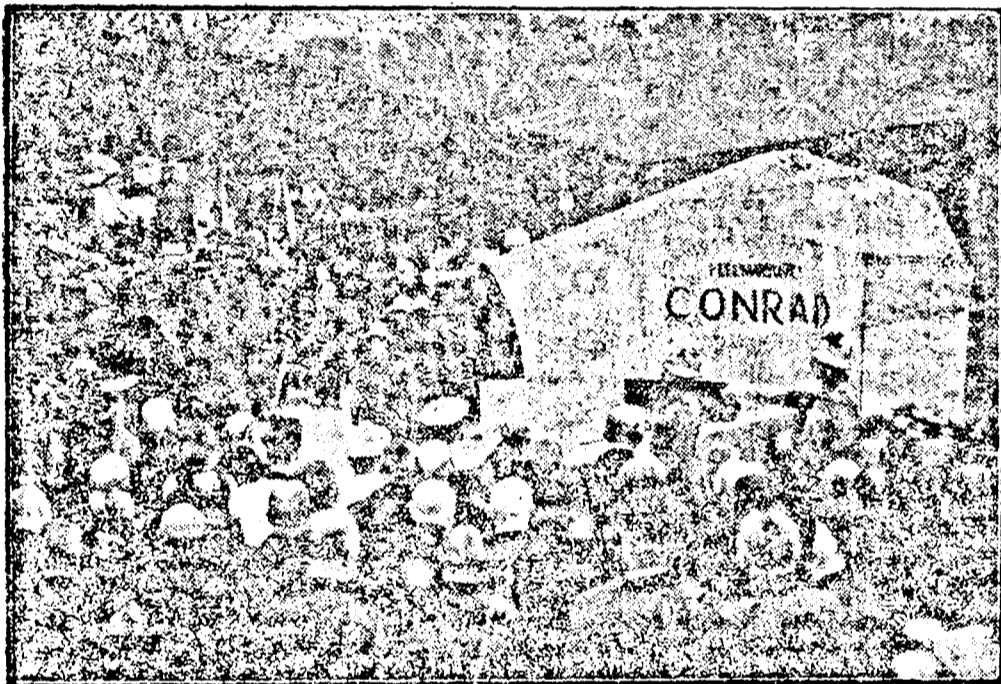
Tokióból jelentik: A rendőrség ma újabb razzliát tartott a kommunisták közrekerítésére. A razzia alkalmával 825 kommunistát tartóztattak le, 6000 könyvet és röpíratot elkoboztak. Az iratokból a kormány megállapította, hogy husz japán kommunista vezér a moszkvai agitátoriskolán nyert oktatást és a propaganda céljaira nagyösszegű támogatást kaptak Moszkvából. A japán kormány elhatározta, hogy tiltakozik Moszkvában az agitáció ellen.

SPORT.

O Vivóverseny Aradon. Érdekes házi-versenynek ígérkezik Pellegrini vivómester vasárnap délelőtti versenye, mely a kulturpalaivivóteremben 11 órai kezdettel nyer lebonyolítást. Az összes aradi vivók, névszerint Condoroteanu, Fraenkl, Kauten, Schuller, Stern Endre, Weinberger és Winternitz részt vesznek. Belépők díjtalan.

Hötzendorfi Con- rad vezértábor- nagy síremléke Bécsben.

Hötzendorfi Con-
radnak, a volt osz-
trák-magyar had-
sereg vezérkari fő-
nökének síremlékét
a napokban leplez-
ték le Bécsben, a
hietzingi temető-
ben.

Titkos Ilona auplán fizette meg Lancia-autóját.

A művész nő családja miatt feljelentette az Autóbehozatali R. T.-t. A fedezeti váltóra másodszor is felvette az autó huszonhat ezer pengős vételárát. — A feljelentettek között van egy országgyűlési képviselő és két más társadalmi előkelőség.

Budapestről jelentik: A magyar főváros előkelő társaságát nagyszabású büntügy tartja izgalomban, amelyről nem igen számoltak be a budapesti lapok. Pár soros hírek jelentek meg csupán arról, hogy többen följelentést tettek a budapesti Autóbehozatali R. T. ellen, a mely furfangos módon károsította meg ügyfeleit. A károsultak, illetve feljelentők között szerepel számos magyar arisztokrata, a legérdekesebb feljelentés azonban Titkos Ilonáé, a híres erdélyi származású magyar színésznőé, akit 26.000 pengős károsodás fenyeget. A feljelentés alapján a következőképp rekonstruálható Titkos Ilona esete az Autóbehozatali R. T.-gal.

A művész nő vásárolt az Autóbehozatalinál egy Lancia-kocsit. Ez a Lancia ma a legszebb autó Pesten. Ezüstiényű, alumíniumkarosszériájú kárpitozása szattyánbőr... adott is érte 26.000 pengőt. Az összeget nem készpénzben fizette ki Titkos Ilona, akit épen akkoriban ért egy nagyobb összegű károsodás a Krausz Simon bankházánál, hanem a napi 340 pengős gázsija alapján váltókat állított ki és 18 hónapra felosztva kellett volna kifizetnie a 26 ezer pengőt.

Kétféle váltót adott: 18 darab váltót, a melyben fel volt osztva a 26 ezer pengő és egy darabban egy 26 ezer pengős váltót, arra az esetre, hogy ez fedezeti szolgáljon, ha nem

váltaná be a többi váltókat, egy összegben lehessen perelni az egész 26.000 pengőt.

Most aztán kiderült, hogy az Autóhitel R. T. bankosztályánál megjelent az Autóbehozatali megbízottja. Leszállította a 18 darab váltót s felvette Titkos Ilona váltóira a 26.000 pengőt. De ugyanakkor megjelent az egy darab 26.000 pengős váltóval a Garancia Banknál és ott is felvette Titkos Ilona aláírására a 26.000 pengőt.

Amikor körülbelül 30 ilyen váltómanipulációt csinált az Autóbehozatali Részvénytársaság, kiderült, a furcsa dolog, megindultak a bünvádi eljárások, a bünvádi feljelentések egész serege érkezett a rendőrséghez. Feljelentést tett egy Esterházy gróf, egy Teleky gróf és amikor a rendőrség kutatni kezdte, hogy például hol vannak a Titkos váltói, az egyik váltóról, arról, amelyiket egy összegben váltottak be a Garanciabanknál kiderült, hogy azt már a rendőrség itt Pesten nem foglathatja le, mert a váltót egy velencei banknál helyezte el a Garanciabank és Titkos váltója most Velencében fekszik.

Minden kísérlet megtörtént, hogy a feljelentőket feljelentéseik visszavonására bírják rá, azonban a feljelentések közül eddig egyetlen egyet sem vontak vissza a rendőrségen.

Szó volt arról, hogy az 500.000 pengőnyi kárt rendezik, még pedig a következőképpen: 100.000 pengőt fizet a Garanciabank

Lezajlott a liberális párt aradi kongresszusa.

Minden rendzavarás nélkül, zsúfolt terem előtt folyt le a nagygyűlés. — Éles támadások a kormány ellen. — Megalakult az aradmegyei pártszervezet vezetősége. — Chirculescu volt miniszter szerint diktatura készül az országban. — Angheliescu heves kiakadása az esküt nem tett magyar tisztviselők nyugdíja miatt.

Duca magyar nyelven is tolmácsoltatta a kisebbségekhez szóló üzenetét.

(Arad, november 8.) Ma délelőtt tartotta meg a téli színházban az aradmegyei liberális pártszervezet kongresszusát. A gyűlés iránt meggyőződés nagy érdeklődés nyilvánult meg s a környékbeli liberális párti parasztok zászlókkal zárt sorokban vonultak fel ebből az alkalomból Aradra. A reggeli vonatokkal a megye minden részéből érkeztek a delegátusok és a gyorsvonattal megérkeztek a bucaresti-i kiküldöttek Duca volt belügy, Angheliescu volt közoktatásügy, Mosoiu volt közlekedésügyi, Lepadatu volt pénzügyi, Cosma Aurel volt erdélyi és N. D. Chirculescu volt közmunkaügyi miniszterekkel az élén. A bucaresti-i vendégek fogadtatására testületileg megjelentek az állományban a liberális-párt aradi vezetőségének tagjai, köztük dr. Marcus Mihály, dr. Robu János, dr. Ispravnic Sever, dr. Ursu János, Manolescu, dr. Cotioiu Romulus és sokan mások. A pártvezérek az állomásról a liberális-pártklub helyiségébe mentek, majd 11 órakor a színházban kezdetét vette a kongresszus. A hatóságok mindent elkövettek, hogy az esetleges rendzavarásoknak elejét vegyék és

erős rendőri készség vigyázott arra, nehogy a kolozsvári és nagybányai események megismétlődjenek.

Adamovici Péter rendőrkomiszárt bízták meg a rend fenntartásával, akinek érdeme, hogy a mai gyűlés során, minden rendzavarás nélkül folyt le. A színház előtt a rendőrség kordont vont és a terembe csakis igazoltatás után lehetett bejutni. Nehány kisebb csoport megkísérelte az uccán, hogy tüntetést rendezzenek a liberális volt miniszterek ellen, a rendőrség azonban a tüntetőket szétesztette.

Pecican Radu aradi postást pedig, aki Maniut éllette, eltávolították a teremből, az uccán pedig a rendőrség igazoltatta.

A gyűlést pontosan 11 órakor kezdték meg. A közönség zsúfolásig megtöltötte a termet és amikor a volt miniszterek megjelentek a pódiumon, a színház közönsége felemelkedett helyéről és percekig tartó ünneplésben részesítette a liberális vezéreket.

Az elnök megnyitja a kongresszust.

A gyűlést dr. Marcus Mihály aradi bankvezérigazgató nyitotta meg, aki kijelentette, hogy a liberális-párt Aradon ma kettős ünnepet ül: ma van Mihály király nevenapja és ma bebizonyította Aradvármegye népe, hogy hűségesen kitart a liberális-párt mellett. Beszédében ezután a politikai helyzetet ismertette és a nemzeti-parasztpárti kormány működését kritizálta. Amikor Maniu miniszterelnök nevét említette, a színház közönsége percekig tartó hangos tüntetést rendezett a kormány ellen. Kijelentette ezután, hogy amiért a pártot nemzeti liberális-pártnak nevezik, ez nem jelenti azt, hogy annak tagjai csak románok. „Bizonyítja ezt az a tény, — mondotta Marcus — hogy a liberális-párt tagjai között igen sok kisebbségi állampolgár is van.”

Marcus Mihály dr. beszéde után Adam Jancu dr. főtitkár emelkedett szólásra és részletesen beszámolt a párt múlt esztendei akti-

vitásáról, majd rámutatott a vármegyei választások fontosságára és ezzel kapcsolatban tett eddigi előkészületeket ismertette. Ezután a pártvezetőség megválasztására került sor.

A választások.

A kongresszus elnöknek nagy lelkesedéssel dr. Marcus Mihályt, alelnököknek pedig dr. Dimitrie Manolescu szenátort, bucaresti-i egyetemi tanárt és dr. Ursu János volt képviselőt választották meg. Vezetőtársa dr. Jancu Ádám, titkár Vulpe József és pénztáros Nasta Victor lett. Az állandó választmány a következőképpen alakult meg: dr. Groza Ioan sebészorvos, Boeriu Demeter kisenői iskolaigazgató, dr. Hentiu György Borosjenőről, Ples György volt képviselő, Verisanu Romulus bankigazgató, dr. Demian Aurel orvos, dr. Robu János volt polgármester, dr. Ispravnic Sever volt szenátor, dr. Ciuhandu György volt szenátor, Mateescu István villanygyári igazgató, Marculescu Athanasiade ügyvéd, Constantinescu Sándor tanár, Pausesiti Miklós ügyvéd és, Ag-

Angheliescu az esküt nem tett magyar tisztviselők ellen

Angheliescu volt kultuszminiszter a román kultúra háború utáni problémáival foglalkozott. A liberális-párt kormányzása alatt 7000 új iskolát építettek fel, amire a nép kétnyílárdejt áldozott és ugyanannyit adott az állam.

Georgescu János az elhunyt aradi liberális prefektnak érdemeit méltatta ezután, aki egymaga 60 iskolát építtetett fel a megyében.

A mai kormány pedig ezzel szemben — állapította meg Angheliescu — még egy téglát sem rakott le és még sem kísérelte egy év alatt, hogy iskolát építsen.

Kifogásolta ezután, hogy a kormány az esküt nem tett magyar tisztviselőknek elismerte nyugdíjogosultságát.

— Négy milliárdot ad ezzel a kormány — mondotta Angheliescu — azoknak a tisztviselőknek, akik megtámadták a hűségüknek nem ismerték el a román állam szuverenitását az imperium átvételkor.

Beszéde végén örömmel állapította meg, hogy sehol Erdélyben nem nyilvánult meg olyan impozáns keretek között a nép ragaszkodása a liberális-párthoz, mint épen Aradon. Végül Bratianuék érdemeit emelte ki, hangoztatva, hogy Bratianu Ion volt az, aki megteremtette a független Romániát és Bratianu Ionel egyesítette az összes románokat.

Duca udvarol a kisebbségeknek.

Az utolsó szónok Duca volt belügyminiszter volt, aki beszéde kezdetén rámutatott arra, hogy az a nép, amely felemelte a kormány-párt szimbólumát, a „roula”-t (a kör alakú választási jelvényt), ugyanaz most a sárba tapossa.

— Nem ismerem különbséget regáti és erdélyi között — mondotta — és nincs is különbség. Csak a mai kormány ügyekszik mesterségesen éket verni köznök.

A liberális-párt a legjobb megértéssel viseltetik a kisebbségekkel szemben. Itt a határmentén jelentem ki azt, hogy mi a megértést keressük Románia 14 millió román és 3 millió kisebbségi lakossága között. Csak azt kívánjuk a kisebbségektől, hogy legyenek jó állampolgárok és akkor meg vagyok győződve arról, hogy létrejön a meggyőzés és a békés együttműködés a kisebbségekkel.

Duca beszédét ezután német nyelven is megismételte, majd felkérte dr. Marcus Mihályt, hogy magyar nyelven is tolmácsolja üzenetét a kisebbségeknek. A kongresszus

és Péter Gurabionról. Az aradvárosi liberális-párt elnöke pedig dr. Robu János v. polgármestert választották meg.

A szónokok a kormányt támadják.

A választás után Stefan János volt kamarai alelnök nyitotta meg a szónokok sorát, majd dr. Pilat János volt képviselő, az ismert román költő emelkedett szólásra és élesen támadta a kormányt. Imbroane Avram a temesvári pártszervezet kiküldöttje a kormány hibáira mutatott rá és azt hangoztatta, hogy a nemzeti-parasztpárt provokálta ki a harcot a Regát és Erdély között. N. D. Chirculescu volt munkügyi miniszter beszédében a kisebbségi kérdéssel foglalkozva, kijelentette, hogy

a liberális-párt a kisebbségekkel való együttműködést keresi. Majd rámutatott arra, hogy diktatura készül az országban.

Dr. Cosma Aurel erdélyi miniszter a kormány regionalizmusát hibáztatta, ami kiélezte a harcot a regátiak és az erdélyiek között. Lepadatu volt miniszter kijelentette, hogy ezelőtt négy esztendővel azzal vádolták a liberális-pártot, hogy kormánypresszióval és terrorral gyűjtötte össze a faluk népét az aradi kongresszusra. Ezzel szemben megállapítja azt, hogy most, amikor ellenzékben van a párt, sokkal többen jöttek el, mint akkor. Mosoiu volt közlekedésügyi miniszter szintén a kormányt kritizálta és rámutatott arra, hogy azokkal a támadásokkal, amiket a liberálisok ellen intéztek, épen ellenkező célt értek el: a népnek hatalmas tömegei a liberális-párt zászlója alá tömörültek.

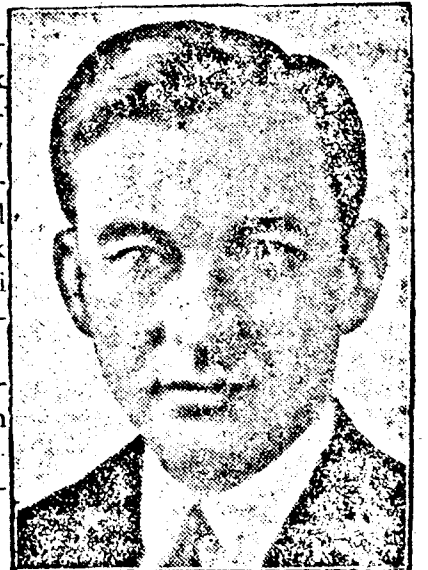
ezután elhatározta, hogy táviratilag üdvözli Bratianu Vintilát.

A bankett.

Délben bankett volt a bucaresti-i vendégek tiszteletére, ahol az első pohárköszöntőt Mihály királyra mondotta Duca volt belügyminiszter. Marcus Mihály dr. a vendégeket üdvözölte, majd rámutatott a mai nagyszerű kongresszus jelentőségére. Manolescu Demeter, Robu János dr. és Ursu János dr. felszólalása után Duca megköszönte Aradvármegye népének a liberális-párt iránt megnyilvánult bizalmát. A bankett után a volt miniszterek meglátogatták a Banca Romaneasca-t és a liberális-pártklubot, majd az autók hosszú sora az állomáshoz hajtott, ahol az aradmegyei liberális-párt vezetői testületileg búcsút vettek a bucaresti-i pártvezérektől, kik az öt órai gyorsvonattal elutaztak Bucurestibe.

New-York polgármesterét újra megválasztották.

Jimmy Walker, New-York eddigi polgármesterét négy évre óriási szótöbbséggel újból megválasztották az amerikai metropolis polgármesterévé. Walker új hivatali ciklusában századik polgármestere New-Yorknak.

Meggyilkolta a férjét egy földbirtokosné

Nemessándorházaról jelentik: Szabó Józsefné, egy dúsgazdag földbirtokos felesége, férjét egyetlen fejszeapással agyonütötte. A férjgyilkos asszony jelentkezett a csendőrségen, ahol azt vallotta, hogy férje részegen tért haza és a gyilkosságot önvédelemből követte el.

Szabó Józsefinét letartóztatták.

Central-mozgó	Ma pontosan 5, 7 és 9 órakor	Elite-mozgó
Premier: Csak felnőtteknek FRANK WEDEKIND halhatatlan műve KINMÁN	Dina Gralla és Ráday Imrével a főszerepekben	
A szezon legnagyobb erotikus drámája.	Előleg a boldogságra Hangulatos, kedves vigjáték.	
LULU (Pandora szelencéje). Főszerepb.: Fritz Kortner és Louise Brooks.		
Vasárnapi „MATINE” mindkét mozgóban szenzációs lesz.		

H I R E K.

A párbaj alkonya.

A háboru alatt, mint sok más minden, a párbaj is kiment a divatból. Nem is csodálkozott rajta senki. A frontokon naponta milliók és milliók párbajoztak egymással, nem is egészen a Clair-kodex szabályai szerint. Kitünően belőtt fém- és fegyverekkel, géppuskákkal, negyvenkettősökkel lövöldöztek egymásra az ellenfelek, magától értetődött tehát, hogy a vivótermi fegyveres összecsapások elvesztették minden érdekességüket és — komolyságukat is. Gyerekes handabandázássá degradálta ezeket az „afférokát” az a Nagy Párbaj, amely éveken át folyt számtalan golyóváltással a végkimerülésig.

És ma sem változott a helyzet. Ma már a párbaj nem imponál senkinek és számos országban súlyos büntetéssel sújtják azokat, akik képtelenek a becsületükön esett csorbát másképp kiköszörölni, minthogy megkarcolják, vagy vagdalják egymást, avagy lyukat lönek egymásba s esetleg a levegőbe. Sőt, megbüntetik segédeiket is. Hosszu idők óta tegnap volt az első párbaj Aradon. A háboru óta éveken át jegyzőkönyvileg intézték el a „lovagias” ügyeket Aradon és a jámbor nvráspolgárok olykor láthattak összeülh a kávéházak boxaiban jól fészült és vasalt urakat, akik kinos, kínértségs-pózekban „tárgyalnak” és „intézték el” megbízók tyukszem-, vagy táncdifferenciáit, amelyek valamely lokálban keletkeztek bizonyos helyke daimonok körül. Már csak mosolyogni lehetett ezeken a minden nagyképet felülmúló fontoskodásokon, amelyek szerették volna visszahozni ama legendás időket, amikor még a szekundánsi tisztég is társadalmi pozíciót jelentett.

Ez az igyekezet azonban csak igyekezet maradt. Mert ha visszatekintünk a múltba és összehasonlítjuk a régi évek társadalmi életét a lovagiaság monoklián át nézven a dolgokat, meg kell állapítani, hogy erősen józanodtak a viszonyok ezen a téren. Azelőtt Aradon nemesek, hogy divat volt a párbajmánia, hanem valóságos járvány. Voltak közismert párbajkard- és pisztolytüntetőidőseink, Dr. Lukácsy Lajos kardokkal, dr. Simon Jenő pisztolyokkal rendelkezett. Ezeknek a pisztolyoknak volt egy specialitásuk is. Az, hogy a kettő közül az egyik sohasem szűt el. Ugy a kardokat, mint a pisztolyokat, kölcsönkérték a párbajozók. A legnevezetesebb aradi párbajt is a dr. Simon Jenő pisztolyával vívta meg Vásárhelyi Béla és Méray-Horváth Károly, a híres író. A sorshuzás Vásárhelynek juttatta azt a pisztolyt, amely elsült. Méray-Horváthé csütörtököt mondott. Így történt aztán, hogy

Vásárhelyi golyója összezúzta Méray-Horváth Károly jobbkarját, úgy, hogy örökre nyomorék maradt.

Regényeit, amelyek kontinentális hírűvé lettek, már balkézrel írta meg Méray-Horváth.

Lesznek, akiknek szemében felvilágosult valami tűz a tegnapi párbaj hírére. De alighanem kár az izgalomért, meg a benzinnél. Ez a mai kor kitermelhet sok mindent, lehetetlen figurákat is, de az bizonyos, hogy hivatásos párbajsegédeknek, becsületbiráknak és szakorvosoknak nem nyílik többé existencia. Az ő számukra nem nő több fü az erdei tisztásokon. És ez a tegnapi párbaj legfeljebb utolsó jobbanása egy kiégett, divatjamúlt mentalitásnak. (—)

— **Időprognózis.** Enyhe, tuányomóan száraz idő várható.

— **Dr. Cömsa Gy. Gergely püspök Gyulafehérvárott.** Bucarestből jelentik: Tenap kezdődött meg Alba-Iulia az erdélyi ortodox kórusok kongresszusa, amelyen Balan metropolita, dr. Cömsa Gy. Gergely aradi püspök és Stree tábori püspök mondtak beszédet. A kongresszust ma folytatták.

— **Házasság.** Brađean Mancika és Gáncs Pityu folyó hó 9-én este 7 órakor tartják esküvőjüket a Minoriták templomában.

Garami a budapesti Népszava főszerkesztője lesz.

Buchinger Peyer helyét foglalja el a szakszervezeti tanácsban.

Budapestről jelentik: Garami Ernő és Buchinger Manó hazaérkezésével kapcsolatosan megindultak a tárgyalások a két szociálista vezér elhelyezkedésére. Garami valószínűleg a Népszava főszerkesztője lesz. Weltner

Jakab pedig a felelős szerkesztői tiszteletölti be.

Buchinger — az eddigiek szerint — Peyer Károly helyét foglalja el a szakszervezeti tanácsban, miután Peyer az utóbbi időben elvesztette népszerűségét.

Egy százezer lejes lopás bonyodalmas története

A nagyváradai kereskedelmi iskola titkárnőjétől ellopott 100.000 lej kalandos utja. — Érdekes per a nagyváradai tábla előtt.

Oradeáról jelentik: Pop Irén, a nagyváradai leánykereskedelmi iskola titkárnője, pár hónappal ezelőtt 100 ezer lejt vett fel a pénzügyigazgatóságtól a tanárok fizetésére. A pénzt lakásán a szekrénybe zárta el, de amikor délután ki akarta onnan venni, megdöbbenve konstataulta, hogy a hatalmas összeg eltűnt. A kétségbeesett leány édesapjával, Pop György lelkéssel fűhöz-fához szalagált, hogy a hiányt kölcsönökből fedezze. A rendőrségen nem akart feljelentést tenni, egyrészt azért, mert cselédleányuk Merse Mária ellen semmi gyanu nem merült fel, másrészt pedig nem akarták, hogy a rendőri beavatkozással botrányt okozzanak.

Feltételeikben tévedtek, mert a pénzt a cselédleány lopta el, aki néhány nappal később hazament falujába. Ürögre és ott sógorának, Domokos Jánosnak nagy örömmel ujságolta, hogy milyen nagy hozományt kapott. Néhány nap múlva bevatta sógorát a pénzszerzés titkába és arra kérte, hogy szerezzen számára völegényt. Domokos hamarosan meg egyezett Hadadi János földművessel, aki a hozomány ellenében hajlandónak mutatkozott a leány elvételére.

A házasságból azonban nem lett semmi, mert Domokos és felesége egy örízetlen pillanatban ellonták sógornőjük 100.000 lejét, mire Hadadi kijelentette, hogy nem veszi el a

leányt. Domokosék abban bíztak, hogy a leány nem mer feljelentést tenni ellenük, azonban csalódtak, mert Merse Mária a lopás felfedezése után azonnal a csendőrségre szaladt és arra kérte Helisan György csendőrőrmestert, hogy 15 ezer lej jutalom ellenében szerezze vissza a pénzt sógorától.

A nyomozásnak meg is lett az eredménye és a pénz visszakerült Merse Máriához, a csendőrőrmester pedig levonta a 15 ezer lej jutalmát, majd az esetről jelentést tett a nagyváradai ügyészségnek, azt irván, hogy Merse Mária egyik budapesti nagyméltól 100.000 lejt kapott és ezt az összeget szerezte ő vissza Domokoséktól. A csendőri jelentés nyomán az ügy a lapokban is megjelent és így szerzett tudomást arról Pop György is.

Rögtön feljelentést tett az ügyészségen, a mely megindította az eljárást az ügy összes szereplői ellen. A törvényszék két hónappal ezelőtt tárgyalta a bűnpert és Merse Máriát egy évi, Domokos Jánost és feleségét 6—6 hónapi, Hadadi Jánost 3 havi, a csendőrőrmestert pedig egy havi fogházra ítélte. Felelősség folytán az ügy a tábla elé került, amely ma délelőtt hozta meg ítéletét. Merse Mária büntetését hat havi, Domokosék büntetését pedig három-három havi fogházra szállította le, míg a völegény és a csendőrőrmester büntetését helyben hagyta.

— **A csehszlovák állampolgároknak nem kell tartózkodási illetéket fizetni.** A belügyminisztérium ma rendelkezést közölte az aradi prefekturával, hogy a román állam konvenciót kötött Csehszlovákiával, amelynek alapján a csehszlovák állampolgárok a jövőben nem fizetnek illetéket Romániában a tartózkodási engedélyük meghosszabbításáért. A rendeletet Bianu sziguranavezéregazgató írta alá s ennek alapján mártól kezdve már nem számítanak fel illetéket az Aradon, vagy Aradmegyében tartózkodó csehszlovák állampolgároknak.

Most már tanún a megau a kedvük

inég a legelszántabb és legvilharedzettebb külföldi cigarettahiveknek is az illatos Khedivétől, Sphinxától, vagy Coronástól. A kedv elvételéről a monopohivatal gondoskodik olyan borsos büntetéssel, amelyentől égnek mered a haja a cigarettacsempésznek összes patrónusainak. Arról van szó, hogy a monopohivatal drákói szigorral bünteti meg a csempészett cigaretták vásárlóit. Az első rajtaérés esetén „csak” harminc lej darabonként a bírság, másodsor már kilencven, míg harmadszori visszaesés esetén 270 lejt, mond és ird kötfőszézhven lejt kell fizetni darabjáért. Ezek után nem kell csodálkozni azon, ha a legrövidebb időn belül nyomtalanul eltűnik Aradról a külföldi cigaretták. Mert nincs az az aradi pénztárca, amely ezt az iramot kibírná...

— **A szentmártoni iskola kibővítése.** A megye iskolabizottsága elhatározta a napokban, hogy kibővíti a szentmártoni községi iskolát, amely kicsinynek bizonyult a jelentkező tanulók számára. Ma kiírták a nyilvános árlejtést a körülbelül 650 ezer lejt kitevő munkálatokra. Az árlejtés december 30-án délelőtt 10 órakor lesz a szentmártoni községházán.

— **Kiiltították a Rothermere-csárdást Romániából.** Az aradi megyei prefekturára ma rendelet érkezett, amelyben a belügyminiszter betiltja egy Budapesten kiadott kottának az országba való behozatalát. A kotta címe: Rothermere-csárdás. A miniszteri rendelet szerint a kotta azon nyomtatványok közé tartozik, amelyek az állam érdekei ellen csinálnak propagandát

Modern függöny csipkekelmék, tüllök
pazar választékba:
KELL és KRAUSZ-nál.

— **Elfogtak egy kommunista agitátort az osztrák-magyar határon.** Sopronból jelentik: A határon a rendőrség elfogta Pail Péter soroksári lakost, akit már régebben három évi börtönmre ítéltek kommunista agitációért. Megtalálták Pail eldobott börtöndjéit, amely kommunista röpiratokkal volt telve. A röpiratok felszólítják a bányászokat, hogy november 7-én, az oroszországi kommunizmus kitörésének tizenkettedik évfordulójá alkalmával lépjenek általános sztrájkba.

— **Önvédelmi alakulatot létesítenek a bécsi zsidó főiskolások.** Bécsből jelentik: Az izraelita hitközség elnöke az egyetemi zavargások ügyében ma audiencián jelent meg a kultuszminiszternél. A zsidó főiskolai hallgatók elhatározták, hogy önvédelmi alakulatot létesítenek. Az alakulatok egy-egy csoportja ma délelőtt már megjelent az egyetemek előtt.

— **Bankett a kitüntetett aradi iparosok részére.** Mintegy két héttel ezelőtt megirtuk, hogy Olariu Justin ipartestületi elnököt, Glück József társelnököt, Czeiler István, Kohn Józsefet és Sfaat Vincét a Meri-laul Commercial si Industrial érdemrendjével tüntették ki. Tiszteletükre holnap, szombaton este bankett lesz az Iparosothonban, 9 órai kezdettel. Egy teríték ára: 80 lej. Jelentkezni déli 2 óráig lehet az ipartestület titkári hivatalában.

— **Vasuti szerencsétlenség Constanta mellett.** Bucarestből jelentik: Constanta mellett ma éjjel egy tehervonat kisiklott és két fékező súlyosan megsebesült.

— **Vizsgálati fogságba helyezték a neagrál gyilkos erdőört.** Ma délben beszállították az aradi ügyészség fogházába Bisorca János neagrál erdőört, aki, mint jelentettük, agyonlőtte Todor János odaváló gazdálkodót. A gyilkos azzal védekezik, hogy tettét jogos önvédelemből követte el, a tanúk azonban a vizsgálat során terhelő vallomást tettek. A gyilkos erdőört ellen elrendelték a vizsgálati fogságot.

— Anglia oroszországi nagykövete Sir Esmond Ovey lesz. Londonból jelentik: Valószínű, hogy még a mai nap folyamán Sir Esmond Oveyt moszkvai angol nagykövetté nevezik ki.

— Vasuton kell szállítani a tanukat. Az aradi csendőrpáncsnokság a belügyminisztérium rendelkezésére ma utasítást adott a megye területén lévő őrsőknek arravonatkozólág, hogy a tanukat ne gyalog, hanem vonaton hozzák be Aradra. Több esetben megtörtént már, hogy az aradi törvényszék elővezetési parancsot adott ki egy, a megye területén lakó tanu ellen, akit azután a kísérő csendőr kilométereken át gyalog szállított be Aradra. Más esetben az illető tanu őrsről-őrsre szállították, míg végre beérkezett a városba. Ezt a szokást most véglegesen megszüntette a belügyminiszter intézkedése, amely elrendelte, hogy az elővezetett tanukat vasuton hozzák be, ha pedig azon a környéken, ahol az elővezetendő egyén lakik, nincs vasut, más, megfelelő közlekedési eszközzel kell szállítani. A szállítás költségeit az a hatóság fizeti, amely az elővezetést elrendelte. Ez viszont attól fogja inkasszálni, aki az illető tanu kihallgatását kérte.

— Kiltítottak Svédországból egy német kommunista agitátort. Berlinből jelentik: Kasper porosz tartománygyűlési képviselőt a svéd fővárosban kommunista propaganda miatt letartóztatták és a határon áttoloncolták. Kasper 1925. óta tartozik a porosz tartománygyűlés kommunista csoportjába.

— Kényszerleszállást végzett a marseille—algiri repülőgép. Párisból jelentik: A Marseille—Algir között közlekedő légiúrat egyik személyszállító hidroplánja a Balcári szigetek környékén kényszerleszállást hajtott végre. Az utasok megmentéséről még nem érkezett hír.

— Hónapokon át orvosi praxist folytatott egy kávéseleány. Grácból jelentik: Deutschlandsberben a rendőrség letartóztatott egy Millner doktornő nevezetű asszonyt, aki előszeretettel adta ki magát szül. Eszterházy grófnőnek. Az állítólagos orvosnő szélében-hosszában azt beszélte, hogy nagy vagyon birtokosa, de ennek ellenére jelentős orvosi praxist fejt ki. Páciensurája főképen gyors segítségre szoruló asszonyokból verődött össze s tulajdonára a büntetőtörvénykönyv 144. paragrafusába ütköző műtétekből állott. Csakhamar reá terelődött a hatóságok figyelmé, letartóztatták és megállapították, hogy soha és sehol orvosi diplomát nem szerzett s mielőtt az orvosi praxist elkezdte, éveken át, mint kávéfőző leány dolgozott. Igazi neve Millner Antónia és ezen a néven a rendőrhatalóságok 1925. óta körözik. A letartóztatott állorvosnőt átadták az államügyészségnek.

— Lázongás a bubirizuraadó miatt. Svájci Uri nevű kis kantonjában tavaly a hatóságok minden bubirizurára 12 centes adót vetettek ki. Mostanában, hogy az eredményről jelentés terjesztődött elő, az egyik képviselő rámutatott arra, hogy ez az adó csak nagyon csekély eredménnyel járt, minthogy a nők többnyire megtagadják az adó fizetését. Azt ajánlotta, hogy töröljék el ezt az adót. Egy másik képviselő pedig levelet olvasott fel, amelynek aláírói kijelentik, hogy épen olyan jogot tartanak a rövid haj viseletére, mint a férfiak. A levél aláírói közt volt számos képviselőnek a felesége és lánya is.

— Áramszünetelés. A villanyfelep közli, hogy vasárnap, e hó 10-én az áramszolgáltatás, vezetékjavítás miatt szünetelni fog. 1. Reggel 8 órától 11 óráig: A Maros-folyó, M. Scevola (Hajó)-, Cercetasilor (Szent Pál)-, Seminarului (Sina)-, V. Stroiescu (Teleky)- és Calea Saguna (Választó)-uccák által határolt részen. 2. Délután 11 órától 2 óráig a Perneavaban (Érzsébet-város).

— Ma, szombaton este tartják az aradi nyomdászok táncal egykötött teaestélyüket, a Gutenberg-Dalkör közreműködésével a volt Akác-uccai Gutenberg-Ötthonban. Kezdeté este 9 órákor,

Kommunista tüntetések Bucurestiben és Kisenevben.

Bucurestiben 200, Kisenevben 18 kommunistát tartóztattak le. Kommunista tüntetések Prágában.

Bucurestiből jelentik: Tegnap éjjel az ország több városában, de főként Bucurestiben és Kisenevben nagyarányú kommunista tüntetések folytak le. A tüntetések különösen Bucurestiben voltak jelentősek.

A bucuresti-i rendőrség még az éjszaka folyamán kétszáz kommunistát tartóztattott le.

Nagyobbarányú felvonulások voltak Kisenevben is, ahol a rendőrség elégtelenség bizonyult a kommunista munkásság szétszórására és csendőri segítséget kellett ahhoz igénybe venni. A vezetőférfiak lakásán több házkutatást tartottak, melynek folyamán rengeteg kommunista propaganda iratot sikerült lefog-

lalniok. Tizennyolc kommunistát őrizetbe vettek.

Prágából jelentik: A Kommunista párt ma az orosz szovjet 12 éves fennállása alkalmából ott is kommunista-zendülést igyekezett megkísérelni. Néhány helyen sikerült is improvizált tüntetést elérniük, azonban a rendőrség idejében lépett közbe és mielőtt a tüntetés komolyabb méreteket ölthetett volna, elfojtotta. A rendőrség több letartóztatást is eszközölt, még pedig négy újonnan megválasztott képviselőt kísérték fel a rendőrségre. Névszerint: Gottwald, Zapotoczky, Swoboda és Kroftnár képviselőket. De ezeken kívül letartóztattak egy lapszerkesztőt, valamint 10 munkást is. Komolyabb összeütközésre sehol sem került sor.

Elég mozdonyunk van...

Bucurestiből jelentik: A CFR. vezérigazgatója elhatározta, hogy felbontja a német A. E. G. vállalattal kötött szerződést, amely 150 mozdony leszállítására vonatkozott. A

CFR. ugyanis megállapította, hogy a jelenlegi teher- és személyforgalom lebonyolítására elegendő mozdony áll rendelkezésére.

Vonat alá vetette magát egy bethleni földbirtokos leánya

Egy tizenhét éves urieleány borzalmas öngyilkossága.

Szamosújvárról jelentik: Tegnap este 8 óra felé egy jól öltözött 16—17 év körüli leány Livada és a Szamos hídja között a vonat elé vetette magát. A kerekek valóságosan lefejezték a leányt, akinek fejét a szerencsétlenség színhelyétől több méter távolságra találták meg az árokban.

A leánynál semmiféle igazoló iratot nem találtak, csupán egy aranygyűrűt, amelybe „Erzsi-ke” név volt bevéve. A hatóságok azt gyanítják, hogy az öngyilkos egy bethleni földbirtokos leánya, aki néhány nappal ezelőtt elutazott Clujra és azóta nem adott életjelet magáról.

— Teozófiai előadás Aradon. Az aradi teozófusok vasárnap, e hó 10-én délután 5 órákor a Iosif Vulcan (Kazinczy)-uccai fiúiskolában nyilvános előadást rendeznek. Előadó dr. Páll Gábor, az Aradon jól ismert kiváló előadó lesz, aki Hollandiából nemrég tért vissza és az ott szerzett impresszióiról fog beszámolni. A belépés díjtalan.

Mennyit érnek egy uralkodó herceg szerelmeslevelei?

Ötmillió aranymárkás per a német bíróságok előtt.

— A „Der Deutsche Rundfunk” ma megjelent legújabb számának főbb közleményei: A német rádió problémái. A német flotta külföldi utazása. Hosszu-, vagy rövidruha. Érdekességek az 1929. évi newyorki rádiókiállításról, Lengyel rádiótervek. A nyugatnémet rádióleadók idei téli programja, Technikai újítások és a világ összes leadóállomásainak részletes programja november 10-től 16-ig.

Berlinből jelentik: Érdekes per foglalkoztatja már hosszabb ideje a német bíróságokat.

— A modern testkultúra és a meztelenség. Németországban és a nyugati államokban a meztelen testkultusznak számos apostola van, akik heroikus harcot folytatnak a szemforgató hipokriták ellen a test épségéért és okszerű fejlesztéséért. Erről az érdekes és sokat vitatott problémáról ír a „Káviár” e heti legújabb száma.

L. grófnőt gyöngéd szálak fűzték az egyik német uralkodóherceghez. A viszony akkor szűnt meg, amikor 1914-ben a hercegnek trónra kellett volna lépnie. A herceg már 1910-ben kötelezte magát egy Londonban kiállított okmányban arra, hogy trónralépése esetén ötmillió márkát fizet a grófnőnek. 1914-ben azután a német uralkodóház tárgyalásokat kezdett a herceg barátnőjével, akinek 760.000 márkát fizettek ki készpénzben, a továbbiakban pedig elismerték, hogy a nőnek összesen négy millió márkára van igénye, azonban a megállapodás úgy szövegezték, hogy a hátralékos 3.240.000 márkát részletekben fogják kifizetni, ha a grófnő visszaszolgáltatja mindazokat az iratokat és leveleket, amelyeknek későbbi nyilvánosságra hozása alkalmas lett volna arra, hogy az uralkodóherceget kompromittálja.

A Habsburg-ház száműzésének ügye

az osztrák alkotmányreform bizottság előtt.

Bécsből jelentik: Az alkotmányreformmal foglalkozó bizottság mai ülésén Schmidt keresztény-socialista nyilatkozatot olvasott fel a pártja nevében. A nyilatkozatban kijelentette, hogy a Habsburg-ház száműzéséről és vagyonának elkobzásáról szóló törvényt nem szabad alkotmánytörvénynek tekinteni, tehát egyszerű szavazattöbbséggel lehet dönteni fölötte. Kijelentette, hogy a módosításhoz a pártja nem járul hozzá, mert a párt a köztársaság becsületbeli köteletségének tartja a kérdés elintézését.

A levelezést azonban nem szolgáltatottak vissza, állítólag azért, mert a levelek egy londoni bank safejében voltak elhelyezve, ahol a háború alatt nem lehetett hozzájuk jutni. A grófnő a hátralékos összegre egészen 1922-ig kamatokat kapott. A herceg, mint uralkodófejedelm 1918-ban meghalt és ekkor a grófnő különböző igényeket támasztott és az örökösöket nagy összeg erejéig perelte.

Revolveres merénylet Szófiában.

Elkeseredett küzdelem a macedón pártok között.

Szófiából jelentik: Az ellentétes pártok között tovább folyik az elkeseredett küzdelem. Tegnap merényletet követtek el Siskov Pando volt lerind vajda ellen, akit két revolverlövessel súlyosan megsebesítettek. A merénylők elmenekültek. Siskov azzal vádolták, hogy ő szervezte Gajdarovnak Várnában történt meggyilkoltatását. Protogorov merénylőinek egyikét ma heves küzdelem után sikerült elfogni.

A bíróságok most minden fórumon elutasították a grófnő keresetét. A bíróság az ítélet indokolásában megállapítja, hogy tisztességes ember egész természetesen tartja, hogy másoknak olyan leveleit, amelyek az illetőnek kellemetlenséget okozhatnak, visszaadja, vagy azokat megsemmisítse, legalább is azonban titokban tartsa. Megengedhetetlen ilyen levelekből üzletet csinálni és a másik fél veszedelmes helyzetét busásan kamatoztatni. A követelésekkel kapcsolatos fenyegetőzések zsaroláshoz voltak hasonlóak és így a másik fél csak kényszerhelyzetben kötötte meg annak idején a megállapodást, amely ezért nem is érvényes.

Minden célra a

legalkalmasabb

csövet

TELEFUNKEN

csősorozatban találja. Fogadja a szakismerettel bíró rádiómérnökök tanácsát és válasszon a TELEFUNKEN-csővekből.

Minden rádióüzletben kapható!

TELEFUNKEN

A legrégebbi tapasztalat — a legmodernebb szerkezet!

Anghelescu szerint ma több kisebbségi iskola van Erdélyben, mint valaha.

Liberális vezetők nyilatkoznak a kisebbségi kérdéssel. — Duca, Mosoiu és Anghelescu egyöntetűen a békés megértést hangsúlyozzák. — „Nem akarjuk elnemzetleníteni az erdélyi magyarságot.”

(Arad, november 8.) Ma sorra interjuintervjuoltuk a liberális párt Aradon tartózkodó vezetőit, hogy a magyar kisebbségekről való véleményüket leszögezzük. Valamennyien az ellenzéki sorban lévő többségi politikusok ismert frázisait hangoztatták, amelyeknek ugyan nincs nagy jelentőségük, de arra mindenestre alkalmasak, hogy dokumentumként feljegyezzük arra az időre, amikor majd az exminiszter urak újból a kormány rudjánál lesznek. Akkor majd meglátjuk, hogy a sokat hangoztatott „megértés”, hogyan fest a gyakorlatban. Munkatársunk a körinterjúról a következőket jelenti:

A bankettnek már vége volt, amikor Duca volt belügyminiszter, a liberális párt vezetője közölte, hogy készsággal áll az Aradi Közlöny rendelkezésére.

— Jöjjön velem beszélgetni, ur — mondotta — és az uccán majd elbeszélgetünk. Szívesen nyilatkozom a kisebbségi sajtó részére, mert azt akarom, hogy ismerje meg a kisebbségi közönség is meggyőződésüket.

— Mi a véleménye miniszter urnak a kisebbségi kérdéssel — tettem fel az obligát kérdést — és milyen álláspontot foglal el ebben az irányban a liberális párt?

— Testvéri együttérzéssel viseltetünk az ország minden állampolgára iránt és minden igényeinkkel a megértést akarjuk előmozdítani. Hogy voltak a múltban hibák, az tagadhatatlan, hogy voltak ellentétek az biztos, de éppen az a feladatunk, hogy ezeket áthidaljuk és a megértés útját egyengessük. Remélem, hogy a jövőben ezeket mind sikerülni fog kiküszöbölni és létrejön végre a teljes meggyőzés. Ezt nemcsak pártpolitikai célokból tartom kívánatosnak, hanem

a nemzeti érdek is megkívánja, hogy az ország valamennyi állampolgára testvéri együttműködésben éljen és dolgozzon az ország felvirágoztatása érdekében.

A mai nehéz viszonyok között mindnyájunknak össze kell fogni.

— Bizunk abban, hogy ez megértésre fog találni a kisebbségek körében is és a viszonyok konszolidálásával együtt létrejön közöttünk a harmónia is. A kisebbségektől mi nem kérünk mást, mint lojalitást az állammal szemben.

Mi nem akarjuk őket elnemzetleníteni, csak egyet kérünk tőlük: legyenek jó állampolgárok.

Reméljük, hogy ezt a kisebbségek is meg fogják érteni, mert a megértés politikája az egyetlen reális politika és ez az ök érdekük is.

— Mi a véleménye miniszter urnak — kérdeztem — a most megindult ellenzéki kampányról? Meg vannak elégedve az eddigi eredményekkel?

— Őszintén mondom önnek — válaszolt Duca, — hogy eddig minden várakozáson felül sikerült. Erdélyben, amerre csak jártunk, meggyőződünk arról, hogy a nép kiábrándult már a nemzeti-parasztpártból. Napról-napra szemmel láthatólag zsugorodik össze a sokat hangoztatott nagy népszerűségük és minden rokonszenvüket elveszítették egy esztendő uralkodásuk alatt. Az ellenzéki kampány a várakozásnak megfelelően mindenütt sikerült és a leglátározottabban kijelenthetem azt, hogy a kormány érzi gyenge helyzetét. A kolozsvári és nagybányai „tüntetéseknek” igazán nem lehet semmi néven nevezendő jelentőségét

laidonítani, mert azt mindenki tudja, hogy odaparancsolt voinikok inszcenálták.

— Ami az aradi kongresszust illeti, várakozáson felül fényesen sikerült — jelentette ki a volt belügyminiszter — és meg leszünk elégedve, ha mindenütt ilyen eredménnyel végezzük. Még harminc nagygyűlés van hátra. Ma Aradon vagyunk és holnapután már Besszarábiában leszünk, tíz nap múlva pedig Temesvárra jövünk.

Duca volt miniszter ezután a Bohus-palotát, ami most a Banca Romarásca tulajdona, tekintette meg, majd Marcus vezérigazgatónak volt a vendége.

Mosoiu volt közlekedésügyi minisztert a liberális pártklubban találtam meg.

— Beszédemben elmondottam mindent — jelentette ki a volt miniszter, — ahhoz nincsen semmi hozzáfűzni valóm. Ami a kisebbségi kérdést illeti, arról is csak annyit mondhatok, hogy a liberális párt a békés megértést és megegyezést keresi a kisebbségekkel.

Anghelescu volt közoktatásügyi minisztert a bankett után nem sikerült megtalálnom. Az utolsó pillanatban azonban mégis beszélt velem. A pályaudvaron éppen a hálókocsiba készült beszállni, amikor megkértem, nyilatkozzon lapunk olvasóközönsége részére. Anghelescu volt miniszter a kisebbségi kérdéssel a következőket jelentette ki:

— Mi a megértést óhajtjuk az összes román állampolgárok között. A liberális párt nem kér egyebet, minthogy az összes kisebbségek, kik ebben az országban élnek, jó állampolgárok legyenek. Mi nem akarjuk őket elnemzetleníteni akkor, amikor feltétlen lojalitást kívánunk tőlük. És ha ez meg van, akkor nincsen semmi akadálya a megértésnek és az együttműködésnek.

— Nem igaz az, — jelentette ki Anghelescu — hogy mi liberálisok vettük el a kisebbségek iskoláit.

Ez nem felel meg a valóságnak, mert statisztikailag kimutatott tény az, hogy ma több kisebbségi iskola van Erdélyben, mint volt azelőtt.

— Az optánsperrel nyilatkozzon valamin miniszter ur!

— A liberális pártnak az álláspontja ebben a kérdésben közismert. Titulescu megmondotta azt a tárgyalások során és azt az álláspontot vallja ma is a liberális párt. Románia nem fizethet az optánsoknak csak abból a pénzből, amit Magyarország jóvátétel címén fizetni tartozik. Ez egészen világos és ebből az álláspontunkból nem engedünk.

Az interjú ezzel véget ért. A kalauz sipolt és a gyorsvonat a liberális párt vezéréivel elindult a főváros felé...

Ferenczy György.

Rejtélyes betörés Budapesten.

A kifutó valutavásárlásának következménye.

Budapestről jelentik: Egy belvárosi kereskedő tegnap elküldötte Takács János nevű 19 éves kifutóját, hogy vásároljon részére tízezer pengőért külföldi valutát. Miután a kifutófiu estig nem jelentkezett, a kereskedő bejelentette az ügyet a rendőrségen. Késő este végre megjelent Takács és elmondta, hogy a biciklijével volt baj, majd hiány nélkül átadta a tízezer pengőt.

A kereskedő a kézi kazettájába helyezte a pénzt. Ma reggel a kazettát feltörve találta, a pénz pedig eltűnt a kifutófiuval együtt. A nyomozás az ügyben megindult.

Amikor a gyilkos lerészegszik áldozata mellett.

Lorietből jelentik: Egy csavargó az éjszaka folyamán behatolt egy magános özvegyasszony lakásába. Az asszonyt fejszecsapással agyonütötte és felkutatta a szekrényeket, amelyeknek egyikében egy üveg pálinkát talált. A csavargó kiitta a pálinkát és lefeküdt a holttest mellé. A ház lakói aludva találták meg másnap reggel.

A lakók úgy összeverték a gyilkost, hogy a megérkezett csendőrök eszméletlen állapotban találták. Beszállították a kórházba, ahol nem győzi vissza eszméletét.

Mezőgazdák Tejcsarnokának fiókjületei: **Kaphatók:**

volt Tököli-tér és volt Aulich Lajos-ucca sarok
és volt Szabadság-tér 11.

Tej, vaj és egyéb tejtermékek. Weisz-féle kenyér és finom sütemények, egyéb péksütemények, gyümölcsök, konzervek. Rendeléseket házhoz szállítunk.

KÖZGAZDASÁG.

Tárgyalások a Foresta erdősegeinek átvételére.

Cáfolják a Foresta holding liquidációjáról szóló híreket.

Egyes közgazdasági lapok arról adnak számot, hogy a Foresta holdingot legnagyobb részben likvidálják. Hír szerint, lovag Anbauch Miksa, a Bukovinaer Holzindustrie A. G. fő-résztvényese veszi át a Foresta erdősegeinek legnagyobb részét.

Munkatársunk a legmértékadóbb helyen érdeklődött erről a tranzakcióról és kijelentették, hogy a lapok hírei elsiettek, mert még távolról sincsen elhatározva a részleges likvidáció sem, másrészt pedig szó sincsen befeje-

zett, vagy befejezés előtt álló tranzakcióról. Tény az, hogy a Foresta az utóbbi időben redukálta üzemét, azonban nem anyagi, hanem technikai okokból. Az Anbauch-féle tárgyalásokról szóló hír megfelel a valóságnak, de befejezett tranzakcióról nem lehet még beszélni. A tranzakció lebonyolítására mindkét félben meg van a hajlandóság és előreláthatólag ez anyagi differenciákon nem fog hajótörést szenvedni.

— Az aradi kereskedők gyűlése vasárnap. Az Aradi Kereskedelmi Testület vasárnap, november 10-én délelőtt 11 órakor taggyűlést tart a kereskedelmi kamara nagytermében. A tárgysorozaton szerepel: a Testület házának eladása tárgyában jelentés és bizottság kiküldése, állásfoglalás kirakatversenyre nézve, jelentés az egyesületi életben előfordult eseményekről és indítványok a legközelebbi teendőkre. A tagok megjelenését kéri az elnökség, tekintettel az ügyek nagy fontosságára.

— Ingadozó valuták. Az ingadozó valuták sorába állott be újabban a török font is. A múlt évben még 960 piasztért adtak egy angol fontért, ma pedig már 1040 piasztért is eikérnek érte. Érdekes az a megállapítás, hogy a török valuta értékcsökkenését jelentékeny mértékben fokozza a külföldi államadóságok érlesztésének megkezdése, mert erre a célra a török kormány minden esztendőben 200.000 angol font külföldi valutát kénytelen vásárolni. Feltűnően gyengült az utóbbi időben az argentinai peso, amely árfolyamának körülbelül felét elvesztette. A közelmúlt napokban az a hír járta, hogy az argentinai kormány 35 millió dollár aranyat küldött Londonba valutájának stabilizálására, ez az aranyküldemény azonban eddig nem érkezett meg. Az argentinai peso gyengülését arra vezetik vissza, hogy az argentinai természetértékesítés nehézségeibe ütközik. Politikai okok miatt gyengült az utolsó időben feltűnően a lengyel zloty. Aranyértékének körülbelül 58 százalékán stabilizálódott néhány évvel ezelőtt a második valutakrach után az új lengyel pénz, amelyet most az államcsinytól való féltelém ingatott meg. A nemzetközi valutapiac eseményei közé tartozik a cseh szlovák valutának aranyalapra való helyezése, amelyről most készül el a törvényjavaslat. Nem lehet szó nélkül hagyni a svájci frank nagy szilárdságát, amely már hetek óta abban nyilvánul meg, hogy a zürichi valutajegyzések igen alacsonyak. Ez a feltűnő jelenség arra vezethető vissza, hogy Svájc lassan visszavonta az utóbbi időben a külföldön elhelyezett tőkéit, aminek természetes következménye lett a svájci frank iránt való kereslet növekedésével párhuzamosan az egyéb valuták nagyobb kínálata.

— Adó a henyézésre. Dinan francia város község tanácsában egy szocialista képviselő azt indítványozta, hogy adóztassák meg a henyézt. Megokolásképpen igazságtalanságnak mondta, hogy a dolgozók jövedelmét ép úgy adóztatják meg, mint azokét, akik henye életet élnek. Az indítványt egyhangulag elfogadták és beküldték a francia parlamentnek.

— Piaci árak. Tojás darabja 2.80—3 lej, sovány liba párja 280—320 lej, kövér liba párja 540—600 lej, sovány ruca párja 130—160 lej, kövér ruca párja 260—300 lej, csirke párja 60—80 lej, tyúk nagyság szerint párja 90—100 lej, tehénruó kilogrammja 14 lej, juhturó kilogrammja 48 lej, vaj kilogrammja 100—120 lej,

tejjel literje 35—40 lej, tej literje 7—8 lej, káposzta darabja 2—8 lej, zöldbab kilogrammja 4—10 lej, burgonya kilogrammja 3—4 lej, hagyma kötegeje 1—2 lej, foghagyma kötegeje 2—4 lej, alma kilogrammja 6—12 lej, körte kilogrammja 12 lej, szőlő kilogrammja 8—16 lej. Terményárak: Buza métermázsája 480—535 lej, árpa métermázsája 320—330 lej, tengeri métermázsája 270—300 lej, rozs métermázsája 340—360 lej.

Borzalmas testvérgyilkosság egy biharmegyei községben.

Hamula András leszúrta bátyját a disznóölő késsel. — A gyilkost letartóztatták.

Nagyváradról jelentik: A biharmegyei Szentjobb községben borzalmas testvérgyilkosság játszódott le tegnap este. Hamula János és András már hosszabb idő óta ellenséges viszonyban éltek egymással és a feszültség csak fokozódott azóta, mióta az idősebbik testvér, Hamula János gazdagon nősült.

Tegnap este Hamula János hazament édesapja lakására, ahol szóváltásba elegyedett öcs-

AMIKOR BADENI MIKSA HERCEG MEG KANCELLÁR VOLT.

Ez a kép abból az időből származik, amikor még Badeni Miksa német kancellár volt. Miksa herceg (egyenruhában) elhagyja a birodalmi gyűlés épületét. A mellette levő szakállas ur Payer képviselő.

Castiglioni végleg elköltözött Bécsből.

Bécsi palotájának személyzetét és összes más alkalmazottait elbocsátotta. Egy párisi szállóba költözött Castiglioni. — Felesége Milánóban él.

Bécsből jelentik: Castiglioni Camilló neve nem kevesebbet szerepelt a háború utáni években, mint a háború alatt a legnagyobb hadvezéreké. Castiglioni, aki azelőtt a legnyilvánosabb és legnagyobbvilágú életet élte, már a szezon elején sem mutatkozott Bécsben. Most, hogy ügyei elrendeződtek, elutazott Párisba, ahol a Place Vendôme egyik kicsi, de előkelő szállodájában vett lakást. Felesége Milánóban van, ott bérelt számára egy gyönyörű villát, gyermekei pedig már szeptember óta Milánóban járnak iskolába. Bécsi irodáját majdnem teljesen felosztatta, a Josefstädter Theatert, amelyet az utóbbi időben pénzelt, hogy mint Reinhardt mecénása élvezhesse azt a társadalmi pozíciót, amelyet mint dúsgazdag ember ért el az infláció éveiben. Reinhardtnek adta bérbe, Castiglioni úgy látszik tiszta számadást akar és véglegesen rendezni óhajta ügyeit.

Igazgatói kiléptek a Bayerische Motorwerke vezetőségéből és végrehajtóbizottságából, palotájában, amely ott díszlik az előkelő Prinz Eugenstrassen, a Rothschild-palota szomszédságában, nincs más személyzet, csak a portás.

Castiglioni mindenki mást elbocsátott, ami annak a jele, hogy nem akar többé visszatérni Bécsbe.

Mindenesetre jellemző a szocialista bécsi városi gazdálkodás adópolitikájára, hogy mint Castiglioni maga írta egyik bécsi barátjának,

a felesége milánói háztartása kijelentéssel abból az összegből, melyet Bécsben csak a palota személyzete után kellett személyzeti adó alakjában fizetnie.

Mindenesetre jellemző, hogy már Castiglioni is számol és beosztással él.

A palota eladásáról jelenleg csak azért nem lehet szó, mert a mai gazdasági viszonyok között az ilyen értékes ingatlan nem találna vevőre. A

csével. A veszekedés hevében Hamula András felkapott egy hatalmas disznóölő kést és azt olyan erővel dőfte bátyja gyomrába, hogy a szerencsétlen ember belel menten kifordultak. Hamula Jánost azonnal beszállították a nagyváradai kórházba, ahol megoperálták, de ez már nem segített, mert ma délelőtt óriási kínok között meghalt. A gyilkos testvért a csendőrség letartóztatta.

Irodalom és művészet

* Az aradi színház heti műsora. Szombaton: Román előadás, Vasárnap délután: Kisértetek (Ibsen drámája, új betanulásban, mérsékelt helyárrakkal.) Kezdeté 4 órakor. Este: Román előadás. Hétfő: A pók (amerikai bűnügyi dráma. A. bérletben.) Kedd: Nóta vége (operettreprez, új betanulásban, B. bérlet.) Szerda: Bőregér (operettreprez, új betanulásban, C. bérlet.)

* Az aradi színház iroda hírel. Kisértetek, Ibsen hatalmas drámájának vasárnapi mérsékelt áru előadására a prózaegyüttes teljesen felkészült, hogy a mélyenszántó darabot a legjobb előadásban tolmácsolja. A paralizissal küzködő fiu mély-séges élettragikumá megkapóan tűnik elő ebben az örökké értékes drámában, amelynek főszerepeit Fekete Irén, Izsáky Margit, Simon, Kallós és Földes játsszák. — Hétfőn este a Pók, ez a szenzációs és izgalmas amerikai bűnügyi dráma a színház műsordarabja, amelynek sikere ismeretes Aradon. Az elmúlt héten nagy házakat vonzott, mert a közönség jól tudta, hogy csupa ötletet, látványosságot és ami a legfontosabb, detektív-drámába illő bonyodalmakat, izgalmakat kap. — Nóta vége és a Bőregér a jövő hét keddi és szerdáján, új betanulásban. A Farkas- és Strass-operettek iránt méltó a közönség érdeklődése, mert amikor csak előadták, mindig megtelt a színház nézőtere. Az operettgyűttes legjobbiból vesznek részt mindkét darabban.

Modell kalap-ajánlat leszál-
Lévit áron **200** lejtért Ala-
ár-ki-**60** lejtért álla-
tást **GABY** szalon Arad, Jó-
zeef fhog-ut N.,
lent az üzletben

A leg-
moder-
nebb **fürdőberendezések** nyos-
és vízvezetékek javítások jutá-
szülnek **Lukács** Str. Bratianu
(Weitzer J.-ucca)
19. szám.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —
SZOMBAT, november 9.

Bucuresti. 17. Könnyű zene. 17.30. Könnyű zene. 18.10. Könnyű zene. 21. Operaközvetítés. — Berlin. 17.30. Szórakoztató zene. 20. Kuplék. 21. Mozart: „Figaró lakodalma“ című négyfelvonásos operája. Utána: Táncczene. — Belgrad. 13.40. Rádiónégyes. 18.30. Vokálkvintett. 21. Hangverseny. 23.15. Táncczene. Bratislava. 12.30. Gramofon. 18.30. Rádiózenekar. 24. Kávéházi zene. — Milano. 14.10. Házi zene. 18. Kvintett Torinóból. 21.30. Operett Torinóból. — Mor. Ostrava. 12.3. Gramofon. 13.30. Déli zene. 18.30. Zongorajáték-Förster: Benyomások. 24. Kávéházi zene. — Nápoly. 18. Ének, szavaltat, zene. 22.02. Niccodemi: „A titán“ című háromfelvonásos vígjátéka. — Prága. 13.30. Déli zene. 17.30. Gramofon. 21. A cseh filharmonikusok III. hangversenye. 23.20—24. Kávéházi zene. — Róma. 14.15. Kvintett. 18.30. Hangverseny. 22.02. Operaelőadás valamelyik színházból, vagy házi hangverseny. Wien. 12. Dél-élelti zene. 17. A Geiger-zenekar hangversenye. 19.25. Kamarazene. 21.05. Népszerű est, da-

lok és zenedarabok különböző operettekől. — Buda-pest. 10.15. Gramofonhangverseny. 1. Déli harangszó az Egyetemi templomból. 1.05. A Mándits-zenekar hangversenye. Hírek, élelmiszerárak. 5. Halász Gyula felolvasása: „Magyar László afrikai utazó“. 6. László Imre magyar nótákat énekel Bura Sándor és cigányzenekarának kíséretével. 6.25. A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és az előadás színlapjának felolvasása. 6.30. A müncheni Operaház együttesének németnyelvű előadása a m. kir. Operaházban. Wagner: „A müncheni mesterdalnokok“. 11.02. A m. kir. 1. honvédszolgálat zenekarának hangversenye. Vezényel Fricsay Richard zeneügyi igazgató.

VASÁRNAP, november 10.

Bucuresti. 12.15. Rádiózenekar. 17. Könnyű zene, melyet 17.15-kor és 21.30-kor csevegés szakít meg. 22.15. Theodorescu komédiumvész. — Berlin. 19. Szórakoztató zene. 21. Dalest. 22. Népszerű hangverseny. 23.30. Táncczene. Utána: Könnyű zene. Belgrad. 21.30. Kamarazene a szláv vonósnégyes és a Slatin-trió előadásában. 23.15. Táncczene. — Brünn. 23.15. Katonazene. — Katowice. 20.20. Hangverseny. 21.30.

Hangverseny. 22.25. „Sziléziai éjszakák“, népdalok és hangulatképek a sziléziai bányászok vegyeskarának előadásában. 24. Táncczene. — Leipzig. 21. Operarészletek, dalok. 23.45—24. Gramofontáncczene. — London. 18.15. Katonazene. 23.05. Zenekari hangverseny. Prága. 21. Olasz zene-est. 22. Szórakoztató zene. 23.15. Katonazene. — Torino. 21.30. Operaközvetítés Milánóból. — Wien. 12. A wieni szimfonikus zenekar hangversenye. 1. Wagner: Bolygó hollandi — nyitány. 2. Frack Cézár: Szimfonikus változások zongorára és zenekarra (a zongoránál Weingarten Pál.) 17. Szórakoztató zene. 19.45. Kamarazene. — Budapest. 11. Egyházi zene és szentbeszéd az Egyetemi templomból. 12.15. Evangélikus istentisztelet. 2.25. A m. kir. 1. honvédszolgálat zenekarának hangversenye. 5.30. A müncheni Lehrer Gesangverein hangversenye. 6.40. Sporteredmények. 6.50. Rádió Szabad Egyetem. 8.15. Operett-előadás a Studióból. „Aranyvirág“. Daljáték 3 felvonásban. Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 5. Lej vastagabb betűvel 8. illetve 10. Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40. vasárnap 50. Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbelveggel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok kellegés levelek továbbítására megfelelő postabérlévez csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

Gfí rádió- és autoakkumulátorok
vizonteladók részére legolcsóbban:
UJAN cégnél, volt Simonyi-ucca 19.

HAZASSÁG.

HAZASSÁG céljából megismerkednek intelligens hajadonnal, vagy fiatal aszszonnyal, 28 éves érettségizett fiatalember, s gyáros vagyok. Nem feltétlen hozományt, de intelligens hölgyet óhajtok élettársnak. Csak teljes című leveleket fogadok el „Jó megjelenésű“ jellegére az Aradi Közlöny kiadójába.

HAZASSÁGOT előkelő körökben diszkréten közvetít **BIZONY FERENC** nemzetközileg ismert házasságközvetítő irodája Timsoara, IV. Gh. Baritiu No 1.

ALKALMAZÁS.

MEGBIZHATÓ egyes szobrászati kéresek azonnali belépésre. Str. Consistoriului (Batthyány-ucca) 6. 5749

INTELLIGENS. jócsaládból való német nő 20 hónapos kisfiú mellé 15-re felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában 5785

SZÁLLODAI portás kevés ovadékkal azonnal felvétetik. Európa szálloda, Alba-Iulia. 5791

LAKÁS.

HÁROMSZOBÁS, vízvezetékes uri mázánház december 1-re kiadó. volt Akác ucca 6. 5800

ELEGÁNSAN butorozott szoba külön bejáratú, fürdőszoba használatú azonnal kiadó. Garai butorüzlet, volt Szabadság-tér 10. 5801

PÓTÉREN kétszobából 426 helyiség azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

PÓTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, díszszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában

KÉT szoba, konyhas I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában

OKTATÁS.

NÉMETET és franciát nagyon olcsón tanítok. Str. Unirei 1. (Fábián G.-ucca.) 4727

VÉTELESELDAS.

ASZTALI TELEFON, modern, új, azonnali megvételre kerestetik. Ajánlatok az ár megjelölésével az Aradi Közlöny kiadóhivatalába adandók le. 1000

BUNDA Perzsánicki vadonatúj, elutazás miatt 8000 lejtért sürgősen eladó. — Schwartz, volt Hasszinger-u. 12. udvar. 5802

ANTIK VITRINEK, komódok, asztalok, kandélabák, aranyozott konszoltúkrók, zongorák, fali vitrinek, szőnyegek, férfi és női bundák, hoák, férfi télikabátok, szekrények, kredencék, ebédlők, szalonnok, festmények, Biedermayer szalon, antik órák, gobelinek, evőeszközök, márványoszlop, majolika vázák, dísz tárgyak stb. stb. eladók. S A L G Ó N É bizományi üzlete, Str. Horia 1. Neuman-palota. 1000

PAPAGÁLY beszélni tudó, eladó. Bulv. Carol. (Erzsébet-körút) 37. házgondnoknál. 5790

A TÉLI IDÉNY BEÁLLTA ELŐTT bizományba keresek jóállapotban levő női és férfi bundákat, szőrmeeket, télikabátokat, férfiföltönyöket és pledeket. Továbbá megbízóim részére keresek szőnyegeket, antik dísztárgyakat és butorokat, amerikai íróasztal és íraskerény stb. Salgóné bizományi üzlete Str. Horia 1. Széchenyi-u. Neuman-palota. 1000

Tetőfedőcserepet,
használtat, épet
keresek megvételre.
Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 280

NAGYMENNYISÉGŰ PLÉHPANT eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1151

INGATLAN.

SZANTÓFÖLD 60 hold Aradváros közeli határában, ipari célokra is alkalmas, eladó vagy bérbeadó. Felvilágosítás Barthmes Viktor aradi cégnél Str. Nicu Filipescu 40. 5599

ÜZLETEK.

ALBA-IULIÁN Európa szálloda étterem teljesen újonnan berendezve, központi fűtéssel. Mérsékelt árak. 5791

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál, ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmefestő és itsztillóüzlet volt, azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

KÜLÖNFÉLEK.

VIZSLA, fiatal találtatott. Érdeklődni Központi étterem ruhafőosztásánál, Andrásnál. 5805

Házakat, szőlőket
megvételre keresünk.
„Doina“ kor. váltalati ingatlanforgalmi irodája
Piata Catedral (Téköly-tér) 9. em.

Diana-fürdő
újonnan berendezve, egész nap nyitva.
Leszállított fürdőáruk

Legjobb
rádiókészülékek,
hangszorók, anódpótlók, alkatrészek stb. legolcsóbban és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett kaphatók. Röntgen, Quarz, Diathermia szakszerű javítását felelősség mellett vállaljuk. 3341

SIRIUS elektrotechnikai vállalat
Arad. Str. Eminescu 1. (volt Deák Ferenc-u.) (Fehér Kereszt épület).

INGYEN kül-szólóolíványdóm és gyümölcsfa árjegyzékemet, mely az egész országban a legolcsóbb árakat és minden szőlőbirtokosra nézve megfizethetetlen tanácsokat tartalmaz. A saját érdekében ne vegyen addig olíványt, vagy bármilyen fajta vesszőt, míg át nem olvassa szőlészeti útmutatómat.
Cim: **J. SZÜCS** szőlőtelep
Diosig, Jud. Bihor.
Vizonteladók magas jutalék mellett keresetnek

Friedmann szerencsége óriási!

A jelen ékenyen megjavított játéktér a 22-ik sorsolásnál is érvényben marad.
84.000 sorsjegy = 42.000 nyeremény.

A sorsjegyek fele nyer!
Legnagyobb nyeremény **S. 800.000 = kb. 20 millió lej.**
Valamennyi nyeremény készpénzben minden le. onás nélkül.

A világ legelőnyösebb sorsjátéka.
I. osztály huzása 1929. évi november hó 19. és 21. én.

Sorsjegyek ára osztályonként:
 $\frac{1}{4}$ sorsjegy Lej 250 $\frac{1}{2}$ sorsjegy Lej 500 $\frac{1}{1}$ sorsjegy Lej 1000

Rendeljen azonnal!

Megrendelésnél azonnal megküldjük az eredeti sorsjegyet a játéktérrel együtt. Fizetés a sorsjegy kézbevétele után. — A lejátszott sors húzásánál sok nagy nyereményt fizettem ki készpénzben ottani ügyfeleimnek.

LUDWIG FRIEDMANN
Wien, I. Salzries 12. Nr. 3.

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.
GARAI, Arad, Piata Avram Iancu Cimre ügyelni!
(Szabadság-tér) 10. szám.